

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A43014911
(pievienota lieta Nr.A43015011)
A43-0071-13/17

SPRIEDUMS Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2013.gada 5.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Amona,
tiesneši S.Liniņa un V.Poķis,

piedaloties pieteicējas SIA „Nosaukums” pārstāvei L.B., pieteicējas SIA „Nosaukums 2” pārstāvei A.K. un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Konkurences padomes pārstāvei I.Š.,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Nosaukums” un SIA „Nosaukums 2” pieteikumiem par Konkurences padomes 2011.gada 21.oktobra lēmuma Nr.E-02-66 (protokols Nr.51, 2.§) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk – Padome) 2011.gada 21.oktobra lēmumu Nr.E-02-66 (protokols Nr.51, 2.§) (turpmāk – Lēmums) SIA „Nosaukums” (turpmāk – Būvfirma) un SIA „Nosaukums 2” (turpmāk – /Nosaukums 2/) darbībā konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums, tām noteikts tiesiskais pienākums veikt grozījumus darba līgumos, Būvfirmai uzlikts Ls 2308 naudas sods un /Nosaukums 2/ uzlikts Ls 1681 naudas sods. Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Padome 2011.gada 21.februārī saņēma Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk - IUB) 2011.gada 18.februāra iesniegumu Nr.8-2/596 par iespējamu aizliegtu vienošanos. Iesniegumā norādīts, ka, izvērtējot /Nosaukums 3/ 2009.gadā rīkotās cenu aptaujas „/aptaujas nosaukums/” (id. Nr./numurs/) (turpmāk - Cenu aptauja) atbilstību Publisko iepirkumu likuma prasībām, tika

konstatētas pazīmes, kas var liecināt par iespējamu aizliegtu vienošanos pretendentu starpā. Pamatojoties uz Konkurences likuma 22.panta 2.punktu un 24.pantu Padome ierosināja lietu par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu /Nosaukums 2/ un Būvfirmas darbībā.

[1.2] Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 9.punktam /Nosaukums 2/ un Būvfirma uzskatāmas par diviem neatkarīgiem tirgus dalībniekiem.

Būvdarbu pasūtītājs organizēja Cenu aptauju, lai saņemtu noteiktā apjoma, noteiktajiem standartiem atbilstošu būvniecības pakalpojumu, izmantojot arī noteiktos materiālus. Šie darbi, to izpildes kvalitāte, standarti un kritēriji ir aizvietojami ar citiem darbiem tādā mērā, kas nav pretrunā ar pasūtītāja prasībām, kas noteiktas Cenu aptaujas nolikumā. Tātad no pieprasījuma puses šo pakalpojumu nevar aizstāt citi būvdarbi, jo būvdarbiem un to izpildei jānotiek saskaņā ar pasūtītāja noteikto būvdarbu projektu, lai rezultātā pasūtītājs saņemtu tādu objektu, kādu bija iecerējis.

Vērtējot pakalpojumu aizvietojamību no piedāvājuma puses, jākonstatē, ka pasūtītie būvdarbi nav komplicēti, to apjoms un izdevumi nav lieli un praktiski jebkura sabiedrība, kura darbojas būvniecības jomā, ir spējīga šos darbus izpildīt. Tādējādi, no piedāvājuma puses pasūtītajam būvniecības pakalpojumam pastāv plašas aizstājamības iespējas.

Izvērtējot konkrētās preces tirgus definēšanas iespējas, Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētā prece ir pakalpojumu kopums, par kuru bija organizēts iepirkums. Konkrētās preces tirgus sašaurināšana līdz vienas cenu aptaujas robežām pamatojama arī ar to, ka konkrētajā gadījumā tika izvērtētas tirgus dalībnieku darbības (piedalīšanās Cenu aptaujā) tikai attiecībā uz konkrēto iepirkuma procedūru.

Tā kā Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētās preces tirgus ir būvniecības pakalpojumu kopums saskaņā ar Cenu aptaujas noteikumiem, tad arī konkrētā ģeogrāfiskā tirgus robežas nav lielākas par tām robežām, kurās pakalpojums ģeogrāfiski tiek nodrošināts. Prasības pret pasūtīto būvniecības pakalpojumu attiecas ne tikai uz apjomu, kvalitāti u.c. pakalpojumu raksturojošām īpašībām, bet arī uz pakalpojuma sniegšanu noteiktā vietā saskaņā ar būvdarbu projektu. Ņemot vērā minēto, šajā lietā konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir Cenu aptauja.

[1.3] Būvfirma un /Nosaukums 2/ piedāvājumos Cenu aptaujai konstatējamas noteiktas sakritības, vienādas kļūdas un līdzības:

1) pretendenta apliecinājumi, kas atrodas Būvfirmas piedāvājuma 19.lpp. un /Nosaukums 2/ piedāvājuma 17.lpp., ir identiski vienādi pēc to noformējuma. Konstatētas vienādas gramatiskās un sintaktiskās kļūdas: „atbalsts punkta” un „2009.gada 9.novembrī” abu piedāvājumu 2.lapā, Cenu aptaujas nolikums neparedzēja vienotu formu apliecinājumiem, kā arī tā saturu;

2) piedāvājumi ir identiski noformēti un iesieti, vienāds ir piedāvājuma vizuālais noformējums - vienādi piedāvājuma vāki melnā krāsā;

3) tāmēs trīs svarīgākās konkurētspēju veidojošās pozīcijas (darbietilpība, darba alga un cenas) veidotas identiski;

4) 2009.gada 3.novembra apliecinājums un piegādātāju un reģistrācijas saraksts norāda, ka objektu dabā apsekojis R.Z. gan no Būvfirmas puses, gan no /Nosaukums 2/ puses, apliecinājumos norādīts, ka Būvfirmā R.Z. ir palīgstrādnieks, bet /Nosaukums 2/ - celtnieks.

[1.4] 2011.gada 6.aprīlī Padomes amatpersonas apmeklēja Būvfirmu. Būvfirmas pārstāvis paskaidroja, ka tas, ka abu pretendentu darbinieks veicis objekta apskati no divu pretendentu puses, var būt izskaidrojams ar to, ka R.Z. paralēli strādājis abās firmās, identiskas mehānismu cenas tāmē var būt izskaidrojamas ar to, ka abas tāmes taisīja R.Z.

Iepazīstoties ar Būvfirmas elektroniski sagatavotiem dokumentiem, Padome konstatēja, ka Būvfirma un /Nosaukums 2/ sadarbojās /izglītības iestāde/ energoefektivitātes projekta ietvaros, ir slēgts apakšuzņēmēju līgums, kā arī tās sadarbojās /izglītības iestāde 2/ projektā. Šo informāciju apliecināja arī Būvfirmas valdes locekle L.B. To apstiprina arī 2010.gada 23.marta Būvfirmas izsniegtais gala rēķins par sadarbību ar /Nosaukums 2/ un 2010.gada 16.februāra Būvfirmas sūtītā tāme uz adresi /interneta vietne/.

No minētās informācijas secināms, ka starp Būvfirmu un /Nosaukums 2/ pastāv savstarpēji elektroniski un mutiski kontakti, ko apliecina Būvfirmas valdes locekle L.B. un viņa zināja, ka R.Z. strādā Būvfirmas konkurējošā uzņēmumā, kas nodarbojas ar būvniecību un telpu renovāciju.

[1.5] 2011.gada 9.augustā Padomes amatpersonas veica /Nosaukums 2/ apmeklējumu. Sarunā ar Padomes pārstāvi piedalījās /Nosaukums 2/ valdes loceklis K.L. un projektu vadītājs R.Z. K.L. par darbu sadali iepirkuma konkursos norādīja, ka gatavojot dokumentus iepirkumam, izziņas un pieredzi apliecinošus dokumentus gatavo /Nosaukums 2/ valdes loceklis K.L., bet tehniskās specifikācijas, finanšu piedāvājumus, tāmes, visu kas attiecās par cenām, gatavo /Nosaukums 2/ projekta vadītājs R.Z. Piedāvājuma gatavošanas stadijā R.Z. tāmes gatavo pilnīgi patstāvīgi. K.L. norādīja, ka patstāvīgs sadarbības partneris ir Būvfirma un citu partneru nav. Vēsturiski šī sadarbība izveidojās tā, ka pirms krīzes K.L. strādāja vairākās kompānijās, tad krīzes laikā tās likvidējās un K.L. nolēma dibināt savu uzņēmumu. R.Z. tajā laikā strādāja Būvfirmā un K.L. pierunāja R.Z. un Būvfirmas vadību nākt darbā uz /Nosaukums 2/, Būvfirmai nebija iebildumu un attiecības palika draudzīgas starp firmām, t.i., faktiski sadarbība starp kompānijām veidojās, pateicoties R.Z.

/Nosaukums 2/ projektu vadītājs R.Z. atzina, ka ir gatavojis tāmes gan no Būvfirmas puses, gan no /Nosaukums 2/ puses, bet neatceras, vai abi viņa sagatavotie finanšu piedāvājumi bija vienādi. Pieļauj, ka Būvfirmas un /Nosaukums 2/ vadība koriģēja aprēķinus, kā arī korekcijas bija iespējamas no vadības puses. R.Z. norādīja, ka šajā iepirkumā nerēķināja tāmes nevienam citam uzņēmumam, izņemot /Nosaukums 2/ un Būvfirmu. Gatavojot piedāvājuma tāmes Būvfirmai, viņš vairs nebija ne darba ņēmējs, ne arī kādās citās juridiski noformētās attiecībās ar Būvfirmu.

[1.6] Izvērtējot iegūto informāciju, Padome secina, ka /Nosaukums 2/ valdes loceklis K.L. bija informēts par faktu, ka viens no viņa darbiniekiem, proti, projekta vadītājs R.Z. nav pastāvīgās darba tiesiskajās attiecībās ar

Būvfirmu. Vienlaicīgi secināms, ka arī Būvfirmas valdes locekle *L.B.* bija informēta par faktu, ka *R.Z.* strādā pie konkurenta */Nosaukums 2/*.

Starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas darbojas vienā konkrētajā tirgū, kā arī vienlaikus kandidē izsludinātajos iepirkuma konkursos kā neatkarīgi/nesaistīti tirgus dalībnieki un starp kuriem pastāv konkurence, pat neskatoties uz to, ka atsevišķos projektos tie var būt sadarbības partneri, parasti katra uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju, darot visu iespējamo, lai nepieļautu komerciālas informācijas nodošanu, kā arī darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var samazināt uzņēmuma konkurētspēju konkrētajā tirgū vai konkrētajā iepirkuma konkursā. Šajā situācijā visi konstatētie fakti norāda uz pretējo, ka Būvfirmas un */Nosaukums 2/* vadītāji, apzinoties, ka uzņēmumos darbus izpilda viens un tas pats darbinieks *R.Z.*, kas abos uzņēmumos bieži nodarbojas ar iepirkumu dokumentācijas gatavošanu izsludinātajiem iepirkuma konkursiem, varēja izvērtēt riskus, ka PIUAC rīkotās Cenu aptaujas ietvaros konkurējošs uzņēmums var iesaistīt šo darbinieku piedāvājuma sagatavošanā. Vērtējot šo situāciju no komercdarbības prakses, secināms, ka normālas konkurences apstākļos nav pat iedomājama situācija, ka uzņēmuma vadība neizvērtē riskus, kurus rada darbinieka iesaistīšana konkurējošā uzņēmuma darbībās. Tomēr ne Būvfirmas, ne */Nosaukums 2/* vadība neveica nekādus aizsardzības pasākumus, lai pasargātu savus uzņēmumus no šādiem riskiem.

Noskaidrotie apstākļi neliecina par godīgiem konkurences apstākļiem starp Būvfirmu un */Nosaukums 2/* konkrētajā konkursā. Fakts, ka starp Būvfirmu un */Nosaukums 2/* nepastāv godīgi konkurences apstākļi, ir novedis līdz tam, ka Būvfirmas un */Nosaukums 2/* vadība pavirši izturējās pret savu darbinieku darbības kontrolēšanu, līdz ar to piedāvājumi nenodrošināja godīgu konkurenci atbilstoši Konkurences likuma 2.pantā noteiktajam.

Konkurences tiesībās nenodala darbinieku vainu no uzņēmumu vainas, jo darbinieki veido uzņēmumu, personificē to. Minētais princips nostiprināts arī Latvijas un Eiropas Kopienas konkurences tiesību praksē. Atbilstoši Konkurences likumam, kā arī balstoties uz iepriekšējo Padomes iedibināto praksi, aizliegta vienošanās nevar tikt attiecināta tikai uz amatpersonām, kurām ir paraksta tiesības konkrētajā komercsabiedrībā. Aizliegta vienošanās ir attiecināma uz jebkura tirgus dalībnieka darbinieka darbībām, kuram tirgus dalībnieks ir nodevis tā informāciju, kas attiecas uz cenām un citiem komerciāli nozīmīgiem tirgus dalībnieka datiem un kas darbojas darba devēja interesēs. Saskaņā ar šo gadījumu par tādu informāciju jo īpaši tiek uzskatīta informācija, ka tirgus dalībnieks piedalās konkrētajā iepirkuma konkursā, kā arī informācija par iepirkumā piedāvātajām cenām un to veidojošām komponentēm. Šī informācija uzskatāma par tirgus dalībnieka īpašumā esošo komercinformāciju, nevis par darbinieka īpašumā esošo informāciju. Tirgus dalībnieka likumīgajam pārstāvim (ieceltai amatpersonai) ir brīva iespēja izvēlēties konkursa pieteikuma sagatavošanu nodot darbiniekam vai jebkurai citai personai, kas piesaistīta uz vienošanās/līguma pamata. Taču, nododot šai (trešajai) personai tiesības izmantot konkursa pretendenta informāciju, kuru konkursa pretendents pats

nedrīkst izpaust citām personām, pretendētājam (tā likumīgo pārstāvju personā) ir pienākums nodrošināt, ka informācija netiek nodota tālāk.

Nemot vērā Konkurences tikuma 2.pantā noteikto mērķi, tirgus dalībniekam ir jābūt ieinteresētam nodrošināt šādas informācijas neizpaušanu konkurentiem, nodrošinot to ar attiecīgiem līdzekļiem. Tādējādi pamatoti no Konkurences likuma mērķa izriet ne tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot komerciālus datus konkurentiem ar iecelto amatpersonu starpniecību, bet arī pienākums nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 6.punktu konkurence ir pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū. Sāncensība nenotiek un konkurence ir izslēgta, ja konkurenti saskaņo savus plānus vai dara tos zināmus viens otram, kas šajā gadījumā notika starp *Nosaukums 2/* un Būvfirma. Viens no konkurences pastāvēšanas pamatnosacījumiem - katram tirgus dalībniekam sava komerciālā politika ir jānosaka neatkarīgi. Minētais gan neaizliedz komersantiem izvērtēt vai paredzēt konkurentu darbības, bet strikti nepieļauj tiešus vai netiešus kontaktus starp komersantiem, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana un ietekmēšana.

Būvfirma un *Nosaukums 2/* īstenoja „neiejaukšanos” jeb pasīvo politiku attiecībā pret to, ka *Nosaukums 2/* projekta vadītājs R.Z. gatavo piedāvājumus, iespējams, ievērojot konkurenta intereses un, neizslēdzot faktu, ka viena uzņēmuma konfidenciālā informācija nokļūst konkurējošā uzņēmuma rīcībā. Nevienam no uzņēmuma vadības aktīvi nerīkojās, lai novērstu pastāvošos riskus. Tādējādi Būvfirmas un *Nosaukums 2/* darbības/bezdarbības rezultātā konkurences apstākļi tika deformēti. Izvērtējot šo situāciju no konkurences tiesību aspekta, konkurence šajā gadījumā bija izslēgta. Šo viedokli apliecina fakts, ka šādas politikas īstenošanu veicināja arī savstarpēji kontakti uzņēmumu sadarbības ietvaros. Ir pamats Būvfirmas un *Nosaukums 2/* vadības darbības/bezdarbību vērtēt kā saskaņotu rīcību konkrētajā konkursā, kuras sekas ir informācijas apmaiņa par cenām, kas savukārt noved pie konkurences kavēšanas, deformēšanas un ierobežošanas šajā konkursā.

Tirgus dalībnieka informācijas, kuras apmaiņa ir aizliegta saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmo daļu (t.sk. informācija, kura attiecas uz cenām), saglabāšanas pienākums un atbildība gulstas uz tirgus dalībnieku, šajā gadījumā uz *Nosaukums 2/* un Būvfirmas vadību. Informācija, kura attiecas uz tirgus dalībnieka (konkursa pretendenta) cenām, ko tas vēlāk iesniedz konkursā, ir konkursa piedāvājuma iesniedzēja informācija, kuras saglabāšanu un neizpaušanu citiem konkurentiem tam ir pienākums nodrošināt. Šāda atbildība uz tirgus dalībnieku gulstas neatkarīgi no tā, kādai personai (tirgus dalībnieka darbiniekam vai citai personai) tas ir uzdevis sagatavot daļēju vai pilnu piedāvājumu konkursam. Konkursa pretendents arī atbild par konkursa piedāvājuma sagatavotāja darbībām ar konkursa pretendenta informāciju. Tādējādi neatkarīgi no tā, vai informācijas apmaiņu veic konkursa pretendenta

darbinieks vai cita persona, kurai konkursa pretendents uzdevis sagatavot konkursa piedāvājumu, atbildība par to gulstas uz konkursa pretendentu, t.i., uz */Nosaukums 2/* un Būvfirmu.

[1.7] Būvfirmas un */Nosaukums 2/* arguments, ka tās nesadarbojās projektos, kas saistīti ar */izglītības iestāde 2/* un */izglītības iestāde/*, ir pretrunā ar iepriekš *L.B.* norādīto, kas fiksēts sarunas protokolā ar Padomes pārstāvi. Pie atbildības saucamās personas agrāk sniegtajiem paskaidrojumiem par konkrētajiem apstākļiem piešķirama augstāka ticamības pakāpe nekā vēlāk sniegtajiem paskaidrojumiem. Turklāt Konkurences likums neaizliedz pretendentiem sadarboties ar vienu un to pašu apakšuzņēmēju atkārtoti vairākos atsevišķos projektos. Konkurences likums starp diviem nesaistītiem un konkurējošiem uzņēmumiem aizliedz informācijas apmaiņu un darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var samazināt uzņēmumu konkurētspēju konkrētajā tirgū vai konkrētajā iepirkuma konkursā.

[1.8] Attiecībā uz Būvfirmas argumentu, ka *L.B.* pati neatkarīgi no tā, kas sagatavoja iesniedzamos materiālus, koriģēja galīgo darbu izmaksu tāmi, Padome norāda, ka juridiskās personas (tirgus dalībnieki) saimniecisko darbību organizē un veic ar fizisko personu pārstāvju - iecelto amatpersonu, pilnvaroto personu, kurām tiek uzticēta viena vai vairāku uzdevuma izpilde, starpniecību. Atbilstoši Konkurences likumam aizliegta vienošanās nevar tikt attiecināta tikai uz amatpersonu, kurām ir paraksta tiesības, darbībām, bet uz jebkura tirgus dalībnieka darbinieka darbībām, kuram tirgus dalībnieks ir nodevis informāciju par cenām un citiem komerciāli nozīmīgiem tirgus dalībnieka datiem un kas darbojas to interesēs. Tirgus dalībnieka likumīgajam pārstāvim (ieceltai amatpersonai) ir brīva iespēja izvēlēties konkursa pieteikuma sagatavošanu nodot darbiniekam vai citai jebkādai personai, kas piesaistīta uz vienošanās pamata. Taču, nododot trešajai personai tiesības izmantot konkursa pretendenta informāciju, kuru konkursa pretendents pats nedrīkst izpaust citām personām, pretendentam (tā likumīgo pārstāvju personā) ir pienākums nodrošināt, ka informācija netiek nodota tālāk. Konkrētajā gadījumā Padome konstatēja, ka lietā konstatētie fakti norāda uz pretējo.

[1.9] Ņemot vērā minēto, ir noticis Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās vienošanās aizlieguma pārkāpums */Nosaukums 2/* un Būvfirmas darbības. Tas izpaudās kā tirgus dalībnieku saskaņota darbība, kuras ietvaros notika informācijas apmaiņa par piedalīšanos konkursā un šīs darbības noteikumu saskaņošana.

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktais vienošanās aizliegums ietver arī aizliegumu vienoties par noteikumiem dalībai konkursā, t.sk., arī par cenām, ar kādām vienošanās dalībnieki piedalīsies konkursā. Tādējādi atsevišķu Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu */Nosaukums 2/* un Būvfirmas darbībās nav nepieciešams konstatēt.

[1.10] Nosakot sodu, Padome ņem vērā to, ka pārkāpums uzskatāms par sevišķi smagu, taču */Nosaukums 2/* un Būvfirma konkursā nav uzvarējušas un pārkāpums neilga vairāk par gadu. Tāpēc naudas sods nosakāms 1,5 % apmērā

no šo sabiedrību pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma. Tā kā pārkāpumā bija iesaistīti tikai divi pretendenti, naudas sodu iespējams samazināt uz pusi.

[1.11] Izvērtējot lietā konstatētos apstākļus, kā arī ievērojot samērīgumu un lietderības apsvērumus, /Nosaukums 2/ un Būvfirmai ir uzliekams tiesiskais pienākums. Tikai šādā veidā tiktu nodrošināta lēmumā konstatētā pārkāpuma izbeigšana, kā arī novērsta pārkāpumu atkārtošāns. Tādējādi /Nosaukums 2/ un Būvfirmai nepieciešams uzlikt tiesisko pienākumu grozīt spēkā esošos darba līgumus ar darbiniekiem, kuri tiek iesaistīti uzņēmuma konfidenciālās informācijas saņemšanā, uzkrāšanā, apstrādē, glabāšanā, izmantošanā, kā arī slēdzot jaunus darba līgumus turpmāk iekļaut punktu, kas nosaka, ka, veicot papildus darbus ārpus noteiktajiem darba pienākumiem un darba laikā, saskaņot tos ar komercsabiedrības vadību rakstiskā formā. Līguma spēkā esamības laikā aizliegts informāciju, kas tapa zināma vai veidota, strādājot komercsabiedrībā, izmantot bez vadības atļaujas, pildot darbus vai sniedzot pakalpojumus citiem komersantiem.

[2] Būvfirma un /Nosaukums 2/ Lēmumu pārsūdzēja tiesā un pēc šiem pieteikumiem ierosinātās lietas ar tiesneses lēmumu apvienotas vienā tiesvedībā.

[3] Būvfirma pieteikumā norāda turpmāk minēto.

[3.1] Lēmums pieņemts, pavirši izvērtējot lietā esošos pierādījumus, kā arī neievērojot Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) ietvertos pamatprincipus, tajā skaitā, privātpersonas tiesību ievērošanas principu, patvaļas aizlieguma principu un tiesiskās paļāvības principu.

[3.2] Lēmumā norādīts, ka lieta tika ierosināta, pamatojoties uz Padomē 2011.gada 21.februārī saņemto IUB iesniegumu par iespējamu aizliegto vienošanos, norādot, ka lieta ierosināta uz Padomes iniciatīvas pamata. Tā kā no Lēmuma izriet, ka par iespējamo pārkāpumu bija saņemts IUB iesniegums, ierosinot lietu, Padome nepareizi piemēroja Konkurences likuma 22.panta 2.punktu.

[3.3] IUB reakcija 2011.gadā par iespējamo 2009.gada pārkāpumu ir novēlota. Tā liedz procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt viedokli un iesniegt pierādījumus, jo nav iespējams precīzi atjaunot atmiņā divus gadus vecus notikumus.

[3.3] Lēmumā nepamatoti konstatēts, ka pieteicēja sadarbojās projektos, kas saistīti ar /izglītības iestāde 2/ un /izglītības iestāde/. Būvfirmas valdes priekšsēdētāja L.B. (nevis valdes locekle, kā kļūdaini norādīts Lēmumā) šādu informāciju nav apstiprinājusi, to apstiprina Būvfirmas 2011.gada 30.septembra vēstule Padomei. 2011.gada 6.aprīļa sarunā ar Padomes pārstāvi L.B. norādīja, ka vidusskolas projektā bija ļoti daudz pretendentu. Lēmumā sarunas protokola 17.punkts nepamatoti sasaistīts ar L.B. paskaidroto.

[4] /Nosaukums 2/ pieteikumā norāda turpmāk minēto.

[4.1] No Lēmuma 9.lapas 4.rindkopā un Lēmuma 7.7 punktā norādītā, kā arī no pieteicējam uzliktā tiesiskā pienākuma par jauna punkta iekļaušanu darba

līgumā izriet, ja */Nosaukums 2/* un *R.Z.* darba līgumā būtu iekļauts šāds punkts, tad pārkāpums nebūtu konstatēts.

[4.2] */Nosaukums 2/* uzliktais tiesiskais pienākums ir pretrunā Darba likuma 39.pantam un 40.panta ceturtajai daļai, saskaņā ar ko šādas izmaiņas darba līgumā var veikt tikai ar darbinieka piekrišanu.

[4.3] Padome nepamatoti nepieprasīja un neizvērtēja */Nosaukums 2/* un *R.Z.* 2009.gada 23.jūlija darba līgumu Nr.3, saskaņā ar kuru *R.Z.* tika pieņemts darbā par projektu vadītāju. Tātad Padome nav objektīvi noskaidrojusi visus lietas apstākļus un ir pārkāpusi patvaļas aizlieguma principu.

Minētā līguma 3.2.punktā paredzēts, ka *R.Z.* rīcībā esošā un darba gaitā nonākusī informācija ir komercnoslēpums, ko *R.Z.* ir pienākums neizpaust. Šis līguma punkts pilnībā atbilst Darba likuma 83.panta pirmās daļas noteikumiem par informācijas (komercnoslēpuma) neizpaušanu. Salīdzinot šā līguma 3.2.punktu un Padomes noteikto darba līgumu grozījuma tekstu, secināms, ka *R.Z.* darba līgums norāda, kura informācija uzskatāma par komercnoslēpumu, kā arī paredz pienākumu neizpaust šo informāciju (komercnoslēpumu), bet Padomes teksts dod tiesības darbiniekam izpaust komercnoslēpumu, ja ir saņemta darba devēja rakstiska piekrišana. Šādos apstākļos secināms, ka */Nosaukums 2/* nav pieļāvusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumu un arī tiesiskais pienākums tai uzlikts nepamatoti.

[4.4] Padome nepamatoti neņēma vērā 2011.gada 9.augusta sarunas protokolā fiksēto, ka piedāvājuma gala versiju sagatavo un pasūtītājam nogādā */Nosaukums 2/* amatpersona *K.L.*; ka *R.Z.* apgalvo, ka neziņoja */Nosaukums 2/* un Būvfirmas vadībai, ka gatavo iepirkuma dokumentāciju arī citai kompānijai un ka, gatavojot piedāvājuma tāmi Būvfirmai, *R.Z.* vairs nebija ne darba, ne citās juridiski noformētās attiecībās ar Būvfirmu.

[4.5] */Nosaukums 2/* piedāvājums Cenu aptaujai tika iesniegts 2009.gada novembrī, bet IUB iesniegums Padomei par iespējamu aizliegtu vienošanos iesniegts tikai 2011.gada 21.februārī, t.i., vairāk kā pēc gada. Padome */Nosaukums 2/* pārstāvjus iztaujāja vēl pēc pusgada - 2011.gada 9.augustā. Šādos apstākļos, kad kopš Cenu aptaujas pieteikuma gatavošanas un iesniegšanas brīža līdz paskaidrojumu sniegšanas brīdim bija pagājuši gandrīz divi gadi, */Nosaukums 2/* pārstāvji nevarēja sniegt pilnvērtīgus paskaidrojumus, jo daudzi fakti pa šo laiku bija aizmirsti. Minēto apliecina 2011.gada 9.augusta Padomes un */Nosaukums 2/* pārstāvju sarunu protokolā fiksētās *R.Z.* un *K.L.* atbildes.

Konkurences likumā nav noteikts termiņš, kādā var uzlikt sodu no iespējamā pārkāpuma izdarīšanas brīža, tomēr nevar pieņemt, ka soda uzlikšanai nav noilguma salīdzinājumā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu (turpmāk – LAPK). Ņemot vērā, ka attiecībā uz lēmumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Konkurences likumu, tāpat kā uz LAPK, ir attiecināmas APL normas, uz Konkurences likuma ietvaros pieņemtiem lēmumiem pēc tiesību normu interpretācijas analogijas metodes (APL 17.panta otrā daļa) ir jāattiecinā arī LAPK 37.pantā paredzētais viena gada soda uzlikšanas termiņš.

[4.6] Lieta Padomē tika ierosināta, pārkāpjot Konkurences likuma normas. Lēmumā lietas ierosināšana 2011.gada 15.aprīlī ir pamatota ar Konkurences likuma 22.panta 2.punktu un 24.pantu, kas paredz lietas ierosināšanu uz Padomes iniciatīvas pamata, kaut gan no lietas materiāliem redzams, ka lieta ierosināta uz citas institūcijas (IUB) ziņojuma pamata. Konkurences likuma 22.panta 3.punkts un 25.pants paredz, ka Padome var ierosināt lietu, pamatojoties uz citas institūcijas rakstveida ziņojumu, ja tajā ietverta informācija par faktiem, kas liecina vai var liecināt par Konkurences likuma iespējamo pārkāpumu. Tā kā Konkurences likuma 25.pantā nav paredzēts termiņš, kādā lieta jāierosina, ja ir saņemts citas institūcijas rakstveida ziņojums, saskaņā ar APL 17.panta otro daļu ir jāpiemēro analogija ar Konkurences likuma 23.panta trešās daļas 3.punktu, kurš paredz termiņu, kādā jāierosina lieta, ja ir saņemts ieinteresētās personas iesniegums, t.i., 30 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. Tādējādi konkrētajā gadījumā lieta bija jāierosina līdz 2011.gada 21.martam.

[5] Padome paskaidrojumos par pieteikumiem pamatojas uz Lēmumā minētajiem argumentiem un papildus norāda turpmāk minēto.

[5.1] Būvfirma nav pamatojusi, kā izpaužas administratīvā procesa principu pārkāpums un kāpēc Būvfirma uzskata, ka pierādījumi ir vērtēti pavirši.

[5.2] Lai pārbaudītu IUB sniegto informāciju, Padome saskaņā ar Konkurences likuma 24.pantu pēc savas iniciatīvas nolēma ierosināt konkrēto lietu. IUB vēstulē nebija ietverts konkrēts lūgums ierosināt lietu par Konkurences likuma pārkāpumu, IUB tikai lūdza sniegt atzinumu par iesniegumā norādītajiem faktiem. Jebkurā gadījumā Padomei ir tiesības ierosināt lietu pēc savas iniciatīvas, turklāt lietas ierosināšanas pamats neatstāj ietekmi uz Lēmumā konstatētajiem faktiem un tā nolemjošo daļu.

[5.3] Konkurences likumā norādītajiem pārkāpumiem noilguma termiņš nav paredzēts. Šādam padomes secinājumam Administratīvā apgabaltiesa ir pievienojusies jau 2011.gada 28.decembra spriedumā lietā Nr.A43006510.

[5.4] Nav pamatots Būvfirmas arguments, ka tā nav sadarbojusies ar */Nosaukums 2/ /izglītības iestāde 3/*. un */izglītības iestāde/* projektos. Tas ir pretrunā ar *L.B.* paskaidroto 2011.gada 6.aprīlī, ka Būvfirmai ar */Nosaukums 2/* bija noslēgts apakšuzņēmuma līgums par */izglītības iestāde/* energoefektivitātes projektu, ka */Nosaukums 2/* šajā projektā nestratēja patstāvīgi. *L.B.* par 2010.gada 16.februārī nosūtīto tāmi uz adresi */interneta vietne/* paskaidroja, ka tāme bija nosūtīta, jo */Nosaukums 2/* bija apakšuzņēmējs */izglītības iestāde 2/* projektā, projektā bija ļoti daudz pretendentu.

[5.5] Atbilstoši Komerclikumam valdes priekšsēdētājs ir uzskatāms par valdes locekli, līdz ar to Būvfirmas norādītais, ka *L.B.* Lēmumā nepareizi nosaukta par valdes locekli, nevis priekšsēdētāju, nav uzskatāma par kļūdu. Arī sarunas protokolā ar *L.B.* sākotnēji viņa norādīta kā valdes locekle, taču protokola noslēgumā, kurā atšifrēts ne tikai vārds, uzvārds, bet arī ieņemamais amats, *L.B.* norādīta kā valdes priekšsēdētāja. Sarunas protokolā tirgus dalībnieku pārstāvjiem ir iespēja izteikt papildinājumus un labojumus.

Acīmredzot, *L.B.*, iepazīstoties ar sarunas protokolu, attiecīgo vietu nav pamanījusi un nav precizējusi, izdarot attiecīgu labojumu. Minētā neprecizitāte pēc būtības nemaina konstatētā pārkāpuma kvalifikāciju un būtību un to nevar uzskatīt par paviršību.

[5.6] Padomes kompetencē neietilpst vērtēt tirgus dalībnieka darba līgumus ar tā darbiniekiem, bet gan veikt funkcijas un uzdevumus, kas noteiktas Konkurences likumā, t.sk., konstatēt aizliegtas vienošanās tirgus dalībnieku starpā. Šajā gadījumā Padome konstatēja, ka */Nosaukums 2/* valdes loceklis *K.L.* bija informēts par faktu, ka viens no tās darbiniekiem (projektu vadītājs *R.Z.*) nav patstāvīgās darba tiesiskajās attiecībās ar Būvfirmu. Vienlaicīgi tika secināts, ka arī Būvfirmas valdes priekšsēdētāja *I.B.* bija informēta par faktu, ka *R.Z.* strādā pie konkurenta */Nosaukums 2/*.

Vērtējot šo situāciju no konkurences tiesību aspekta, secināms, ka starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas darbojas vienā konkrētajā tirgū, kā arī vienlaikus patstāvīgi kandidē izsludinātajos konkursos kā neatkarīgi/nesaistīti tirgus dalībnieki un starp kuriem pastāv konkurence (pat neskatoties uz to, ka atsevišķos projektos tie var būt sadarbības partneri), katra uzņēmuma prioritāte ir aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju, darot visu iespējamo, lai nepieļautu komerciālas informācijas nodošanu, jo īpaši, konkurentiem, kā arī darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var ierobežot konkurenci konkrētajā iepirkuma konkursā.

Savukārt šajā situācijā konstatētie fakti norāda uz pretējo, ka Būvfirma un */Nosaukums 2/* vadītāji, apzinoties, ka uzņēmumos darbus izpilda viens un tas pats darbinieks *R.Z.*, kas tieši abos uzņēmumos pastāvīgi nodarbojas ar iepirkuma dokumentācijas gatavošanu izsludinātajiem iepirkuma konkursiem, nenovērsa risku, kas rodas, kad Cenu aptaujas konkursa ietvaros šāds darbinieks tiek iesaistīts konkurējušu piedāvājumu sagatavošanā uzņēmumos, kuri konkurē konkrētajā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos nav iedomājama situācija, ka uzņēmuma vadība neizvērtē riskus, kurus rada darbinieka iesaistīšanās konkurējošā uzņēmuma darbībās. Pieteicēju vadība neveica aizsardzības pasākumus, lai pasargātu savus uzņēmumus no šādiem riskiem, līdz ar to pēc būtības atbalstot minētās situācijas pastāvēšanu. Tādējādi Būvfirmas un */Nosaukums 2/* darbības/bezdarbības (t.i., pastāvot acīmredzamam riskam patiesi neatkarīgai dalībai iepirkumos, nebija veikti risku novērtēšanas un kontroles pasākumi) rezultātā konkurences apstākļi tika deformēti. Ņemot vērā minēto, Padome pieteicējam ne tikai piemēroja naudas sodu, bet uzlika arī tiesisko pienākumu.

[5.7] */Nosaukums 2/* norāda, ka *R.Z.* darba līgumā jau bija punkts par komercnoslēpuma neizpaušanu, taču Padome konstatēja, ka faktiski neviens no vadības šī punkta ievērošanu nav kontrolējis, savukārt pats *R.Z.* šo punktu ir ignorējis. To, ka šāds līguma punkts pastāv, */Nosaukums 2/* norādīja tikai pieteikumā, iepriekš šāds fakts nav minēts. Tas, ka šāds punkts nav ievērots un tā izpilde nav kontrolēta, pierāda, ka līgumā šis punkts ir iekļauts formāli un par tā eksistenci */Nosaukums 2/* atcerējās tikai pēc Lēmuma pieņemšanas. Tā kā */Nosaukums 2/* darba tiesiskajās attiecībās ar darbiniekiem, vismaz *R.Z.*

gadījumā, iekļauj punktu par komercnoslēpumu, tad */Nosaukums 2/* nonāk pretrunā ar iepriekš norādīto, ka šāda punkta iekļaušana līgumā būtu pretrunā ar Darba likumu, jo līdz šim */Nosaukums 2/* nav bijuši šķēršļi šāda punkta ietveršanai darba līgumā. Padomes noteiktais saistošais noteikums tikai vēl vairāk paskaidro un precizē šāda punkta ietveršanu, iespējams, grozot līguma punkta redakciju tādā veidā, lai darbiniekiem būtu skaidrs, kāda informācija nav izpaužama (skaidrojot situāciju attiecībā uz konkursiem) un papildus vēršot uzmanību uz šāda punkta taktisku ievērošanu un pastiprinātu kontroli no vadības puses, papildus skaidrojot, kā būtu jārikojas, ja darbinieks strādā vēl arī pie konkurenta. Līdz ar to Padomes noteiktais saistošais pienākums nav pretrunā ar Darba likumu.

[5.8] Nav pamatots */Nosaukums 2/* arguments, ka Padomei bija jāņem vērā fakts, ka *R.Z.* darba tiesiskās attiecības ar Būvfirmu ir beigušās.

Tirgus dalībnieka informācijas, kuras apmaiņa ir aizliegta saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmo daļu (t.sk., informācija, kura attiecas uz cenām, realizācijas noteikumiem), saglabāšanas pienākums un atbildība gulstas uz tirgus dalībnieku, šajā gadījumā uz */Nosaukums 2/* un Būvfirmas vadību. Informācija, kura attiecas uz tirgus dalībnieka (konkursa pretendenta) piedāvājumu, t.sk. cenām, ko tas vēlāk iesniedz konkursā, ir konkursa piedāvājuma iesniedzēja informācija, kuras saglabāšanu un neizpaušanu citiem konkurentiem tam ir pienākums nodrošināt. Šāda atbildība uz tirgus dalībnieku gulstas neatkarīgi no tā, kādai personai (tirgus dalībnieka darbiniekam vai citai personai) tas ir uzdevis sagatavot daļēju vai pilnu piedāvājumu konkursam. Konkursa pretendents atbild par konkursa piedāvājuma sagatavotāja darbībām ar konkursa pretendenta informāciju, tādējādi neatkarīgi no tā, vai tā ir uzņēmuma darbinieks vai cita persona, kurai konkursa pretendents uzdevis sagatavot konkursa piedāvājumu, atbildība par to gulstas uz konkursa pretendentu, t.i., uz */Nosaukums 2/* un Būvfirmu.

Tas, ka *R.Z.* vairs nebija oficiāli noformētās darba tiesiskajās attiecībās ar Būvfirmu, nemaina faktu, ka viņš diviem nesaistītiem uzņēmumiem ir gatavojis piedāvājumus konkursam (tātad tie nav gatavoti katram uzņēmumam atsevišķi, neatkarīgi, normālos konkurences apstākļos). Līdz ar to pieteicējas nenodrošināja, ka piedāvājumi tiek gatavoti neatkarīgi. Tieši pretēji - viena uzņēmuma konfidenciālā informācija nonāca konkurējošā uzņēmuma rīcībā, kā rezultātā konkurences apstākļi tika deformēti.

[5.9] Nav pamatots */Nosaukums 2/* arguments, ka divu gadu termiņš uzskatāms par tādu, kad pilnvērtīgus paskaidrojumus sniegt vairs nav iespējams. Divu gadu termiņš no pārkāpuma izdarīšanas brīža līdz paskaidrojuma sniegšanai nav vērtējams kā pārmērīgi ilgs, lai attiecīgās personas nespētu atcerēties tā brīža faktisko situāciju un sniegtu paskaidrojumus par tā brīža faktiskajiem apstākļiem. Nereti pārkāpuma izmeklēšanas laikā Padome sastopas ar situāciju, ja tiek sniegti lietā iesaistīto personu paskaidrojumi, attiecīgās personas neatceras konkrētos apstākļus. Tas izskaidrojams ar to, ka attiecīgajām personām atšķirībā no Padomes ir kardināli pretējas intereses un viedoklis.

[6] Tiesas sēdē pieteicēju pārstāves uzturēja pieteikumus. Atbildētāja pārstāve pieteikumus neatzina.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un ir apmierināms daļā.

[8] Saskaņā ar Konkurences likuma 22.pantu šā likuma iespējamā pārkāpuma izpētes lietu ierosina uz iesnieguma pamata (1.punkts), Padomes iniciatīvas pamata (2.punkts) vai citas institūcijas ziņojuma pamata (3.punkts). Tiesā pārsūdzētā Lēmuma 1.lapā norādīts, ka konkrētā izpētes lieta ierosināta 2011.gada 15.aprīlī uz Konkurences likuma 22.panta 2.punkta un 24.panta pamata, proti, pēc Padomes iniciatīvas. Savukārt Padomes 2011.gada 14.aprīļa sēdes protokolā Nr.18, 3.§ (*lietas 1.pielikuma 1.lapa*) citstarp norādīts, ka, izskatot IUB 2011.gada 18.februāra iesniegumu, konkrēto lietu nolemts ierosināt uz Konkurences likuma 22.panta 3.punkta pamata, t.i., uz IUB ziņojuma pamata. No minētā apgabaltiesa secina, ka Lēmumā ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda, neprecīzi atspoguļojot lēmumā par lietas ierosināšanu norādīto. Apgabaltiesa secina, ka minētā pārrakstīšanās kļūda Lēmuma būtību un lietas izskatīšanas rezultātu nav ietekmējusi, jo lieta ir ierosināta uz IUB ziņojuma pamata, kas atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un likumā noteiktajam gadījumam, kad Padomei ir tiesības ierosināt izpētes lietu. Konkurences likumā nav noteikts termiņa ierobežojums lietas ierosināšanai pēc Padomes iniciatīvas vai citas institūcijas ziņojuma pamata, līdz ar to tiesas ieskatā likuma 23.panta trešās daļas 3.punktā noteiktais termiņš, kas attiecas uz lietas ierosināšanu pēc privātpersonas iesnieguma, uz konkrēto lietu nav attiecināms.

[9] Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts, par kura pārkāpšanu pieteicējas sodītas, noteic, ka ir aizliegtas un kopš noslēgšanas spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 29.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-234/2009 konstatēts, ka gan no Eiropas kopienu tiesas judikatūras, gan Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā lietotā jēdziena „darbības (bezdarbības) noteikumi” izriet, ka netiek prasīta obligāta vienošanās tieši par preču vai pakalpojumu cenu. Aizliegta ir jebkura informācijas apmaiņa par tādiem konkurenta darbības (bezdarbības) noteikumiem, kas tā vai citādi var ietekmēt konkurējošā tirgus dalībnieka

rīcību. Tā kā saimnieciskās darbības mērķis ir gūt ekonomisku labumu, jebkura tirgus dalībnieku darbība ir pamatā vērsta uz tā sasniegšanu, tādēļ vienošanās par darbības noteikumu saskaņošanu arī ir vērsta tieši vai netieši uz ekonomiska labuma gūšanu.

Ja konkurējoši tirgus dalībnieki piedalās valsts vai pašvaldības iepirkuma procedūrā, jāievēro arī šo procedūru regulējošo likumu normas un to iekšējā sistēma ar konkurenci regulējošajām tiesību normām. (..) Cenu aptaujas gadījumā brīvu un godīgu konkurenci deformē vai kavē jebkādas ar šo aptauju saistītas informācijas apmaiņa starp konkrētā tirgus dalībniekiem, ja šī informācija ļauj prognozēt kāda cita tirgus dalībnieka dalību cenu aptaujā un tā rīcību, attiecīgi plānojot savu rīcību.

No minētā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta sprieduma ir secināms, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā minētais pārkāpums ir attiecināms arī uz piedalīšanos cenu aptaujās.

[10] Padome par konkrēto tirgu šajā lietā noteica konkrēto Cenu aptauju. Apgabaltiesa atzīst par pamatotu Padomes secināto, ka no pieprasījuma puses konkrētos pasūtītājam nepieciešamos būvdarbus nevarēja aizstāt kādi citi būvdarbi, bet no piedāvājuma puses šie būvdarbi nebija uzskatāmi par sarežģītiem, tie nebija liela apjoma un šādus būvdarbus spēja izpildīt daudzas celtniecības firmas, ko apstiprina arī iesniegtais piedāvājumu skaits, tātad no piedāvājuma puses šim pakalpojumam pastāvēja plašas aizstājamības iespējas. Turklāt šajā gadījumā Padome izvērtēja pieteicēju piedalīšanos konkrētajā Cenu aptaujā, proti, būvdarbu pakalpojums bija jāsniedz noteiktā vietā. Līdz ar to apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā konkrētais tirgus ir noteikts pareizi.

[11] Lietā nav strīda par to, ka abu pieteicēju piedāvājumus Cenu aptaujai sagatavoja un arī iesniedza viena persona *R.Z.*, kurš piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas laikā bija */Nosaukums 2/* darbinieks (projektu vadītājs), bet Būvfirmā vairs nestrādāja un Būvfirmas piedāvājumu sagatavoja pēc Būvfirmas amatpersonas *L.B.* lūguma. Lietā nav arī strīda par abu pretendentu apliecinājumu identiskumu, Padomes konstatētajām vienādajām gramatiskajām un sintaktiskajām kļūdām, identisko piedāvājumu noformējumu, kā arī identiski veidotām tāmju trīs galvenajām pozīcijām.

Būvfirma uzskata, ka pārkāpums konstatēts nepamatoti, jo *R.Z.* sagatavotā piedāvājuma galīgo variantu apstiprināja nevis *R.Z.*, bet Būvfirmas pārstāve *L.B.*, turklāt viņai nebija zināms, ka *R.Z.* gatavo */Nosaukums 2/* piedāvājumu. */Nosaukums 2/* norāda, ka 2011.gada 9.augusta sarunas protokolā ir fiksēts, ka piedāvājuma gala versiju sagatavoja un pasūtītājam nogādāja */Nosaukums 2/* amatpersona *K.L.*, turklāt *R.Z.* ir paskaidrojis, ka neziņoja */Nosaukums 2/* un Būvfirmas vadībai, ka gatavo iepirkuma dokumentāciju arī citai kompānijai.

Apgabaltiesa konstatē, ka no Būvfirmas amatpersonas *L.B.* paskaidrotā 2011.gada 6.aprīlī (*lietas 1.pielikuma 34.-38.lapa*) izriet, ka Būvfirma sadarbojās ar */Nosaukums 2/ /izglītības iestāde/* energoefektivitātes projektā, 2010.gadā

16.februārī uz */Nosaukums 2/* epastu Būvfirma sūtīja tāmi, jo */Nosaukums 2/* bija projekta apakšuzņēmējs, ar */Nosaukums 2/* bija noslēgts apakšuzņēmuma līgums par */izglītības iestāde 3/* efektivitātes projektu. Šajā paskaidrojumā nav norādīts, ka starp Būvfirmu un */Nosaukums 2/* notikusi sadarbība saistībā ar */izglītības iestāde 2/* projektu, taču pārējo iepriekš minēto sadarbību ar */Nosaukums 2/ L.B.* sākotnējā paskaidrojumā ir apstiprinājusi. Tiesa šo paskaidrojumu uzskata par patiesāku iepretim *L.B.* vēlāk paskaidrotajam (*lietas 1.pielikuma 179.lapa*), ka minētā sadarbība ar */Nosaukums 2/* nav notikusi. *L.B.* sākotnēji sniegtos paskaidrojumus apstiprina Padomes atrastais Būvfirmas 2010.gada 23.marta rēķins par sadarbību ar */Nosaukums 2/* un 2010.gada 16.februāra Būvfirmas sūtītā tāme uz epasta adresi */interneta vietne/*.

Savukārt */Nosaukums 2/* amatpersona *K.L.* 2011.gada 9.augustā paskaidroja (*lietas 1.pielikuma 148.-151.lapa*), ka */Nosaukums 2/* ir sadarbojusies ar Būvfirmu. Kad *K.L.* dibināja savu uzņēmumu, *R.Z.* tajā laikā strādāja Būvfirmā un *K.L.* pierunāja *R.Z.* un Būvfirmas vadību, ka *R.Z.* nāks darbā pie *K.L.* Būvfirmai nebija iebildumu un attiecības starp firmām palika draudzīgas. Faktiski sadarbība starp kompānijām veidojās, pateicoties *R.Z.*

Izvērtējot šos paskaidrojumus, apgabaltiesa neuzskata par ticamu pieteicēju paskaidroto par to, ka tām nebija un nevarēja būt zināms par *R.Z.* piedāvājumu sagatavošanu abu pieteicēju vārdā un *R.Z.* paskaidroto (*lietas 1.pielikuma 150.lapa*), ka viņš neziņoja pieteicēju vadībai, ka gatavo iepirkuma dokumentāciju arī citai kompānijai. No minētajiem sākotnējiem abu pieteicēju pārstāvju paskaidrojumiem izriet, ka starp abām kompānijām pirms konkrētā piedāvājuma iesniegšanas notika sadarbība, *R.Z.* aiziešana no darba Būvfirmā notika, abām pieteicējām par to savstarpēji vienojoties un saglabājot labas attiecības. Līdz ar to nav saskatāms saprātīgs izskaidrojums, kāpēc *R.Z.* vajadzētu sagatavot abu pieteicēju piedāvājumus cenu aptaujā, par to neinformējot savu darba devēju */Nosaukums 2/* un Būvfirmu.

Apgabaltiesa uzskata par pamatotiem Lēmuma motīvu daļas 5.punktā ietvertos secinājumus, ka lietā konstatētie fakti norāda uz to, ka pieteicējām bija jāapzinās, ka *R.Z.* sagatavojot piedāvājumus cenu aptaujai, pieteicēju vadībai bija rūpīgi jāizvērtē riski, ko rada šī darbinieka iesaistīšana konkurējoša uzņēmuma darbībās. Padome pamatoti atzina, ka pieteicējas pavirši izturējās pret *R.Z.* darbības kontrolēšanu, un būtībā pašas ar savu pasīvo attieksmi nenovērsa negodīgas konkurences riskus un apzināti pieļāva abu pieteicēju piedāvājumu sastādīšanu, nepastāvot godīgai konkurencei. Apgabaltiesa pievienojas šiem secinājumiem.

Apstāklim, ka *R.Z.* piedāvājumu sagatavošanas un iesniegšanas laikā vairs nebija darba tiesiskajās attiecībās ar Būvfirmu, apgabaltiesas vērtējumā nav būtiskas nozīmes, jo lietā nav strīda par to, ka *R.Z.* rīkojās Būvfirmas vārdā un uzdevumā, gan sagatavojot Būvfirmas piedāvājumu, gan iesniedzot to IUB.

Kā pamatoti paskaidrojumā norāda Padome, atbilstoši Komerclikumam valdes priekšsēdētājs ir uzskatāms par valdes locekli, līdz ar to Lēmumā norādītais, ka *L.B.* ir Būvfirmas valdes locekle, nevis priekšsēdētāja, nav uzskatāms par kļūdu.

Līdz ar to Padome pamatoti secināja, ka pieteicējas ir rīkojušās saskaņoti, kā rezultātā starp pieteicējām notika informācijas apmaiņa par piedalīšanos Cenu aptaujā un pieteicēju darbības noteikumi tika saskaņoti. Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai pieteicēju darbībās, piedaloties Cenu aptaujā, konstatētu Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

[12] Konkurences likumā nav noteikts termiņa ierobežojums, kādā Padomei ir tiesības konstatēt pārkāpumus un pieņemt lēmumus par sankciju piemērošanu tiem tirgus dalībniekiem, kuri pārkāpuši normatīvos aktus konkurences jomā.

Saskaņā ar Padomes regulu (EEK) Nr.2988/74 (1974.gada 26.novembris) attiecībā uz noilguma termiņiem procesuālās darbībās un sankciju piemērošanā atbilstoši Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem (turpmāk – regula 2988/74) 1.panta 1.punktu Komisijas pilnvaras uzlikt soda naudu vai piemērot citas sankcijas par Eiropas Ekonomikas kopienas transporta vai konkurences noteikumu pārkāpšanu ir pakļautas šādiem noilguma termiņiem:

a) trīs gadi gadījumā, ja pārkāpti noteikumi attiecībā uz uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību pieteikumiem vai paziņojumiem, attiecībā uz informācijas pieprasījumiem vai uz izmeklēšanas veikšanu;

b) pieci gadi visu pārējo pārkāpumu gadījumā.

Ņemot vērā minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka Eiropas Savienībā, ievērojot tiesiskās noteiktības principu, ir noteikta tirgus dalībnieku tiesiskā aizsardzība, ierobežojot termiņu, kādā konkurences nosacījumu ievērošanu kontrolējošā iestāde ir tiesīga piemērot sodus.

Tā kā Konkurences likumā nav noteikts soda uzlikšanas termiņa ierobežojums, apgabaltiesas ieskatā, lai nodrošinātu vienveidīgu normatīvo aktu piemērošanu un vienlīdzīgas tirgus dalībnieku tiesības, ir pamats piemērot Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktos noilguma termiņus konkurences lietās. Tiesas ieskatā LAPK noteiktie sodu uzlikšanas termiņi konkurences lietās nav piemērojami, jo ne no LAPK, ne no Konkurences likumā noteiktā neieriet, ka konkurences tiesību pārkāpumi būtu pielīdzināmi administratīvajiem pārkāpumiem.

Saskaņā ar Regulas 2988/74 1.panta 2.punktu laiku skaita no dienas, kurā ticis izdarīts pārkāpums, bet ilgstoša vai atkārtota pārkāpuma gadījumā laiku skaita no dienas, kurā pārkāpums pārtraukts.

Tā kā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums neattiecas uz Regulas 2988/74 1.panta 1.punkta a) apakšpunktu, apgabaltiesa uzskata, ka ir piemērojams Regulas 2988/74 1.panta 1.punkta b) apakšpunktā noteiktais piecu gadu termiņš.

Padome konkrēto lietu ierosināja 2011.gada 25.aprīlī, ņemot vērā IUB 2011.gada 21.februāra iesniegumā norādīto informāciju par pieteicēju 2009.gada 10.novembrī IUB iesniegtajiem piedāvājumiem Cenu aptaujai. Lēmums šajā lietā pieņemts 2011.gada 21.oktobrī. Tātad Lēmums pieņemts

nepilnus divus gadus pēc pārkāpuma uzsākšanas. Līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka soda uzlikšanai par pieteicēju izdarītajiem pārkāpumiem Lēmuma pieņemšanas brīdī nebija iestājies noilgums.

[13] Lēmumā pieteicējām noteiktos sodus apgabaltiesa uzskata par samērīgiem, jo Padome ir ņēmusi vērā visus būtiskos šīs lietas apstākļus - pārkāpuma smagumu, kā arī tā sekas un ilgumu. Turklāt Padome abām pieteicējām aprēķināto sodu vēl ir samazinājusi uz pusi. Apgabaltiesa secina, ka pieteicējām noteiktie galīgie sodi ir samērīgi ar pārkāpumu, jo vēl mazāki sodi vairs nepildītu savu preventīvo funkciju.

[14] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka tiesiskais pienākums pieteicējām papildināt ar darbiniekiem noslēgtos darba līgumus ar konkrētiem noteikumiem Lēmuma rezolūīvās daļas 2.punktā noteikts nepamatoti. Pēc būtības Lēmumā norādītie darba līgumu noteikumi par pienākumu rakstiski saskaņot ar darba devēju papildus darbu veikšanu pie cita darba devēja un ar noteikumu par aizliegumu izpaust darba devēja informāciju bez vadības atļaujas atbilst normatīvajos aktos noteiktajam un šādi noteikumi var tikt ietverti darba līgumos. Taču, kā pamatoti norāda */Nosaukums 2/*, darba līguma noteikumu papildināšana ir iespējama, tikai vienojoties ar darba ņēmēju, līdz ar to Padomes noteiktā pienākuma izpilde ir atkarīga ne tikai no pieteicējām, bet arī no citām personām, kas Padomes norādītajiem darba līgumu noteikumiem var nepiekrīst. Turklāt tiesas vērtējumā šādu noteikumu ietveršana darba līgumos pati par sevi nenovērš līdzīgu Konkurences likuma pārkāpumu atkārtosanos. Padome varētu ieteikt pieteicējām ietvert darba līgumos šādus noteikumus, taču tas nav nosakāms kā tiesiskais pienākums, jo no šādu noteikumu pastāvēšanas pārkāpumu izdarīšana tieši nav atkarīga un šādu nosacījumu neesamība darba līgumos automātiski nenozīmē, ka ir izdarīts Konkurences tiesību pārkāpums. Nav pamatots arī Lēmumā norādītais, ka uzliktā tiesiskā pienākuma izpilde nodrošinās konkrētā pārkāpuma izbeigšanu, jo Padome nav konstatējusi, ka uz Lēmuma pieņemšanas brīdi pārkāpums vēl turpinātos.

Ņemot vērā minēto, Lēmuma rezolūīvās daļas 2.punkts ir atceļams. Tomēr tas nenozīmē, ka tāpēc Lēmums būtu atceļams arī pārējā daļā, kā uzskata */Nosaukums 2/*. Kā tiesai konstatēja iepriekš, Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu pieteicēju darbībās Padome konstatēja pamatoti.

[15] Tā kā pieteikums daļā ir apmierināms, atbildētājai, ka šajā lietā ir Latvijas Republika, saskaņā ar APL 126.panta pirmo daļu uzliedams pienākums atmaksāt pieteicējām to samaksāto valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā katrai Ls 20 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

apmierināt daļā SIA „Nosaukums” un SIA „Nosaukums 2” pieteikumus.

Atcelt ar tā pieņemšanas dienu Konkurences padomes 2011.gada 21.oktobra lēmuma Nr.E-02-66 (protokols Nr.51, 2.§) rezolutīvās daļas 2.punktu. Noraidīt pieteikumu par šā lēmuma atcelšanu pārējā daļā.

Uzlikt pienākumu Latvijas Republikai atmaksāt SIA „Nosaukums” un SIA „Nosaukums 2” katrai Ls 20 (divdesmit latus).

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja

(*paraksts*)

I.Amona

Tiesneši

(*paraksts*)

S.Liniņa

(*paraksts*)

V.Poķis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese

I.Amona

Rīgā 2013.gada 5.aprīlī